

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kohti ammatillisesti vahvaa ja vaikuttavaa aikuissosiaalityötä – käytäntöjen tutkiva kehittäminen

(artikkeliväitöskirjan työnimi)

SONet BOTNIA:n ajankohtaiskatsaus 26.1.2023
Tuija Kuorikoski

Lähtökohdat väitöskirjalle:

Käytännön työssä kiinnostuksen herääminen kirjaamisen antamiin mahdollisuuksiin aina asiakastyöstä tutkimukseen

Innostus: Aikuissosiaalityöstä ja sen vaikutuksista voidaan saada tietoa kansallisella tasolla (rakenteinen kirjaaminen, AVAIN mittari)

Paluu todellisuuteen: Tietojärjestelmäongelmat, vähäinen kiinnostus kirjaamista kohtaan, kirjaaminen liikaa aikaa vievänä pakkona

Oivallus: Aikuissosiaalityön ammattilaisilla on ratkaiseva rooli kansallisen tiedon tuottamisessa. Kirjaamalla tehdään rakenteellista sosiaalityötä. Kirjaamiseen liittyvät haasteet selätettävä ennen kuin tämä toteutuu. Ei voida jäädä odottamaan ratkaisua ulkopuolelta, vaan pitää toimia!

>Voimavaralähtöinen orientaatio osaksi asiakastyötä ja sen kirjaamista.

Ensimmäinen osatutkimus

Kirjallisuuskatsaus asiakasdokumenttien käytöstä tutkimusaineistona

Haasteet kirjaamisen näkökulmasta:

- Puutteita (esim. konteksti ja osallistujat puuttuvat, valmiita asiakirjapohjia ei käytetä, kirjaamisen ”pakko” näkyy)
- Kirjaamiseen sopimattomat työkalut (lähinnä tietojärjestelmät)
- Toisto asiakirjapohjissa – turhauttaa
- Kasvavat asiakasmäärät – ajan puute

Kuorikoski, T. (2022). Client documents in social work with adults as research data: Scoping review of opportunities and challenges. *Nordic social work research*.

Seurauksia:

- Yhteistyö ja tiedonvaihto hankaloituu – oikean palvelun saatavuus
- Pitkän aikavälin tavoitteet ja seuranta vaikeutuivat
- Kustannustehokkaiden palveluiden suunnitteluun ei saada kaikkea tarvittavaa tietoa
- Lisäresurssien tai työkäytäntöjen muutosten perustelu vaikeutuu

Haasteet tutkimukseen liittyen

- Tutkimusaineiston laatu ja luotettavuus, jos kirjaamisen haasteet jatkuvat samanlaisina kuin edellä esitetty
- Otoskoot pieniä > tiedon yleistettävyys
- Asiakirjat kertaalleen tulkittua tietoa ja tilannekohtaisia
- Asiakasasiakirjojen tutkiminen on aikaa vievää

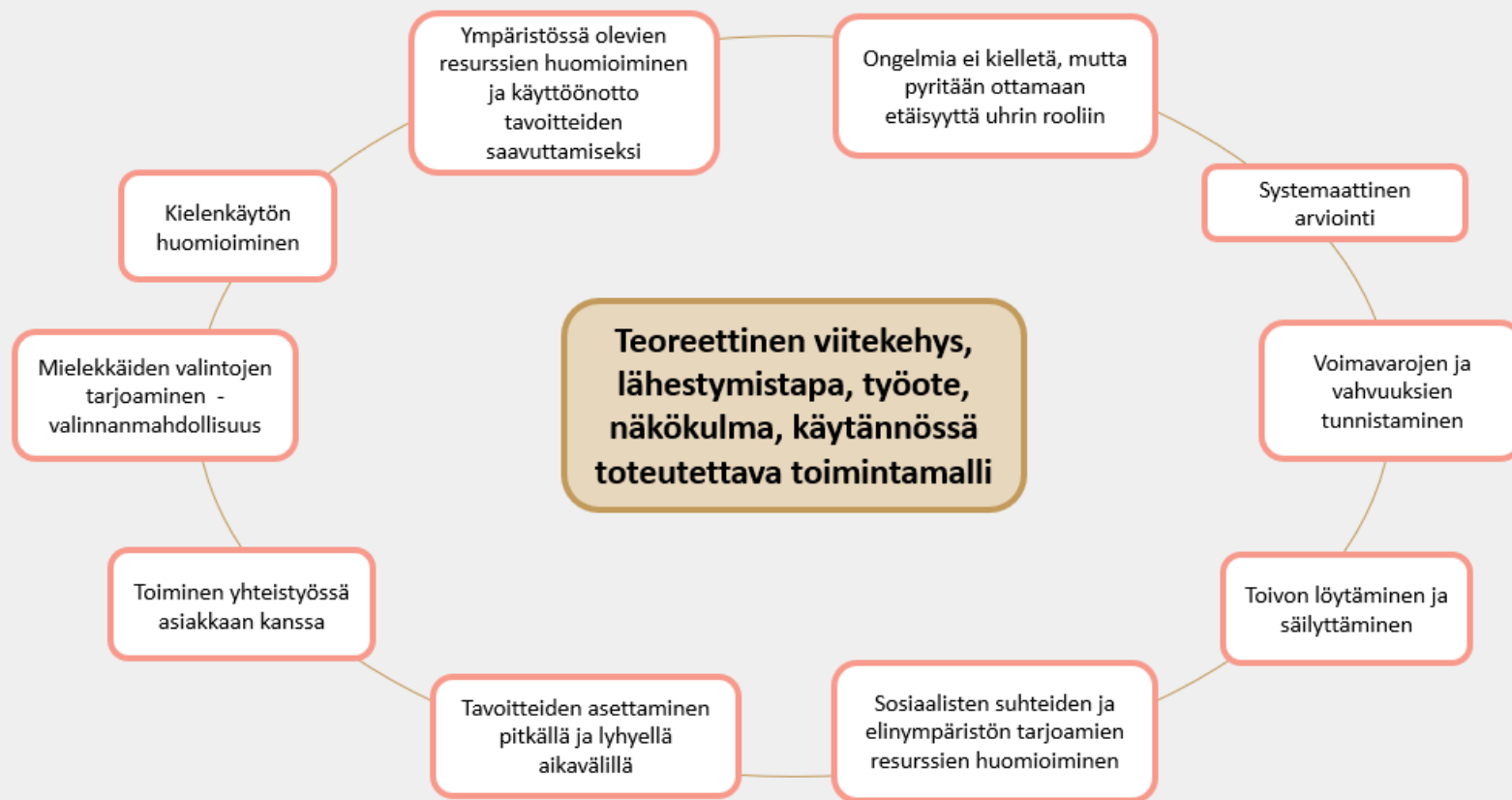
Mahdollisuudet tutkimuksen liittyen

- Säästyy aikaa ja rahaa (aineiston keruu)
- Mahdollistaa arkaluonteisten aiheiden tutkimisen säilyttäen yksityisyyden ja tarjoten objektiivisia kuvauksia
- ”Pinnan alle” pääseminen
- Kirjaamisen ongelmien esiintymisen käänteinen vaikutus/hyöty > kirjaamisen ongelmat esiin, jotka muuten voisivat jäädä näkymättömiksi ja sitä kautta kehittämisideat:

Ydinasioissa pysyminen ja niihin palaaminen – Asiakastyötä ja sen kirjaamista voimavaralähtöisesti

Voimavaralähtöisyys – määrittelyä kirjallisuuden pohjalta

Toinen osatutkimus

Haasteisiin vastaaminen - asiakastyötä ja kirjaamista voimavaralähtöisesti ja vaikutusten tutkiminen asiakasasiakirja-aineistolla

Tieteellinen artikkeli:

Aikuissosiaalityö ja vaikutusmekanismit asiakasprosessissa
asiakasasiakirjojen ja voimavaralähtöisen asiakastyön periaatteiden
valossa (työnimi)

- aineistona TASOS hankkeen kautta kerätty asiakasasiakirjat (N=32)
- tieteenteoreettisena kehyksenä kriittinen realismi
- aineiston analyysi: kriittiseen realismiin perustuva selittävän tutkimuksen malli (Danermark ym. 2019; Boost ym. 2022) ja KAIMeR teoria (Blom & Morén 2015)

Boost, D., Blom, B., & Raeymaeckers, P. (2022). A Detective, Physicist, and Historian Walk into a Bar: Abduction, Retrodution, and Retrodiction in Critical Realist Evaluations. In *Working with Critical Realism* (pp. 14-28). Routledge.

Blom, B., & Morén, S. (2015). *Teori för socialt arbete*. Studentlitteratur AB.

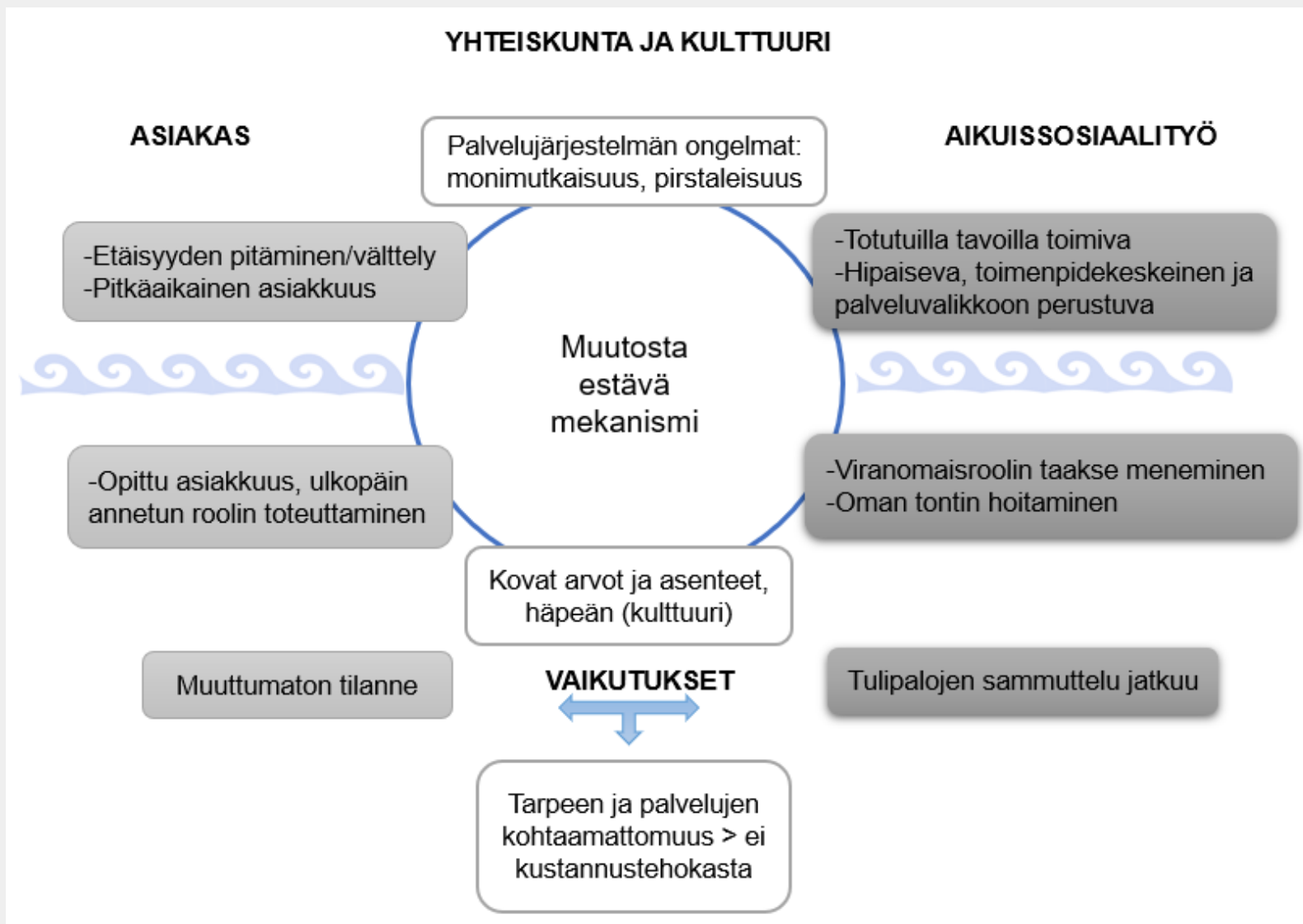
AIKUMETOD ja TASOS yhteistyönä.

https://www.chydenius.fi/fi/sosiaalitieteet/kuvat-ja-tiedostot/mallinnukset/voimavaralahtoinen_asiakastyo.pdf

Muutosta estävä mekanismi

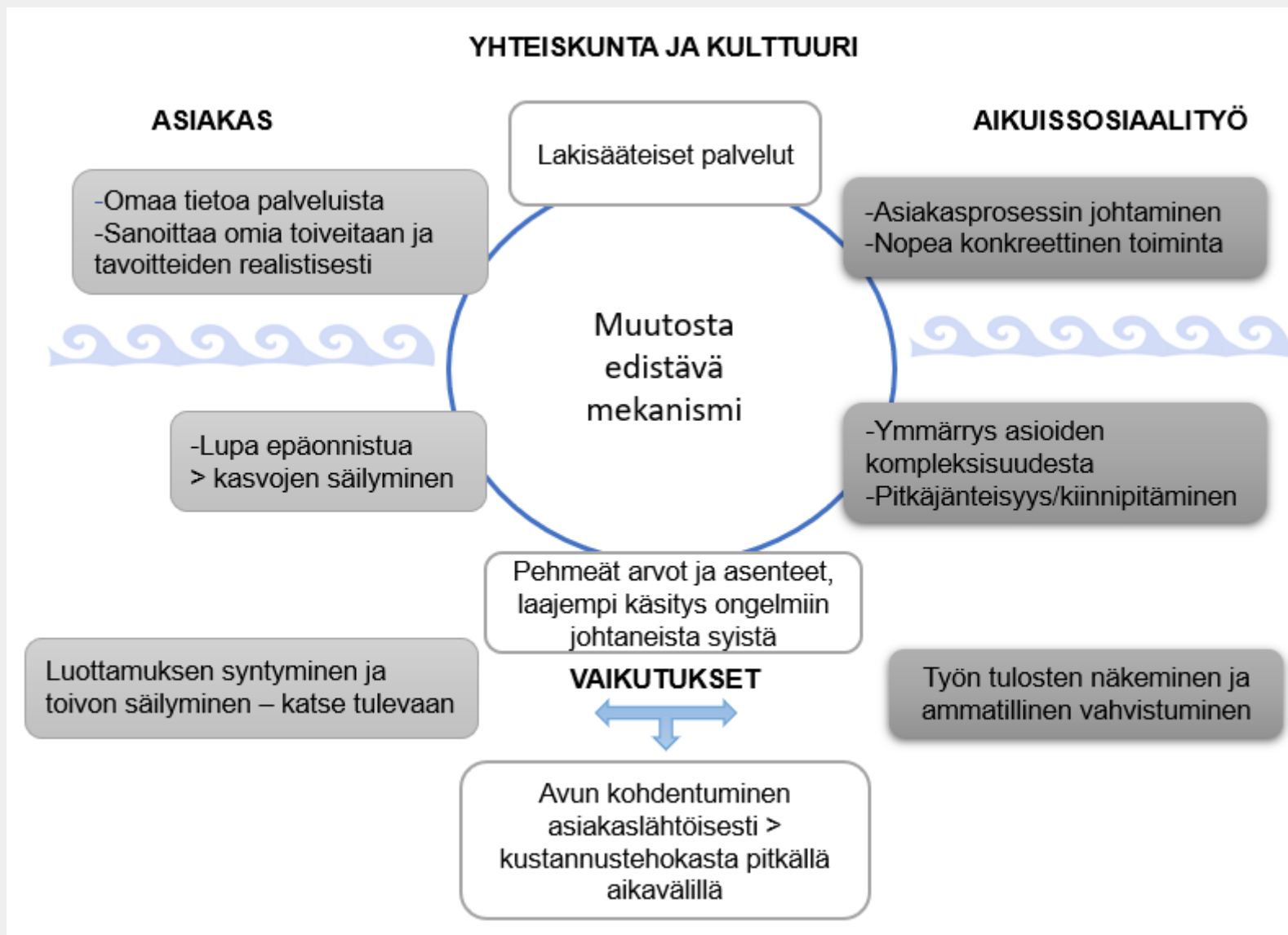
alustavia tuloksia

Muutosta edistävä mekanismi

alustavia tuloksia

Kolmas osatutkimus

Voimavaralähtöisen aikuissosiaalityön vaikutukset

- Sovelletaan/kokeillaan (aikuissosiaalityön ammattilaiset) käytännössä voimavaralähtöisen asiakastyön mallinnusta tutkijan ohjaamana.
- Pyrkimyksenä kehittää asiakastyötä pitkäjänteisempään ja suunnitelmallisempaan suuntaan ja ymmärtää asiakasprosesseja laajemmassa kontekstissa tunnistuen muutoksiin johtaneita syitä tai niiden tiellä olevia esteitä.
- Työskentelyn tukena ECOMAP työmenetelmä ja asiakasprosessien tarkastelussa KAIMEr malli. Käytäntötutkimuksen lähtökohtana on voimavaralähtöinen aikuissosiaalityön asiakastyötä koskeva mallinnus, joka syntyi väitöskirjan edellisen osatutkimuksen tuloksena AIKUMETOD tutkimushankkeessa.
- Aineiston kerääminen (ammattilaisten ja asiakkaiden haastattelut, havainnointi ja muistiinpanot ammattilaisten tapaamisilta ja keskustelut tutkimukseen osallistuville ammattilaisille perustetusta ryhmästä Teams alustalla) vuoden 2023 aikana. Tieteellinen artikkeli kevät 2024.

Tutkimuskysymykset

Miten voimavaralähtöisen asiakastyötä ja sen mallinnusta sovellettiin käytännössä? Mitä tehtiin toisin, mikä haastoi?

Mitä vaikutuksia voimavaralähtöisen asiakastyön mallinnuksen soveltamisella käytännön työssä oli ammattilaisten kokemusten mukaan asiakastyöhön ja/tai ammatillisesti työn sisältöön ja miksi?

-Miten uudenlainen työskentelymalli vastasi asiakkaiden toiveisiin palvelujen suhteen?

Kiitos

